

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

від ___ лютого 2025 року № ___

Про необхідність усунення Міністерством економіки України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Відповідно до статей 27 та 30 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику) та на підставі звернень суб'єктів господарювання, Державна регуляторна служба України здійснила експертизу наказу Міністерства економіки України від 27.11.2023 № 17954 «Про затвердження Вимог до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, проводити (проводять) технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 15.01.2024 за № 76/41421 (далі – наказ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8-13 Закону та встановила таке.

З урахуванням вимог статті 1 Закону про регуляторну політику наказ містить ознаки регуляторного акта.

Варто зазначити, що ДРС було опрацьовано проєкт наказу «Про затвердження Вимог до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, технічний огляд та/або експертне обстеження (технічне діагностування), машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» (далі – проєкт наказу), надісланий листом Держпраці від 02.01.2023 № 10/1/12-23а, на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 та 9 Закону про регуляторну політику. За результатами опрацювання ДРС було прийнято рішення про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта від 29.03.2023 № 122 з обґрунтованими зауваженнями та пропозиціями.

Держпраці листом від 15.05.2023 № 1720/1/11-23а було повторно надіслано на погодження проєкт наказу. Разом з тим ДРС встановила, що його редакція є аналогічною попередній редакції. У зв'язку з недотриманням вимог статей 4, 5 та 8 Закону про регуляторну політику ДРС відмовила у погодженні проєкту наказу рішенням від 13.06.2023 № 246.

Державна регуляторна служба України

№ 42/0/107-25 від 06.02.2025

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D04000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

Відповідно до статті 21 Закону про регуляторну політику проекти регуляторних актів, які розробляються центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади, територіальними органами центральних органів виконавчої влади, підлягають погодженню із уповноваженим органом.

Абзацом п'ятим частини першої статті 25 Закону про регуляторну політику визначено, що регуляторний акт не може бути прийнятий або схвалений уповноваженим на це органом виконавчої влади або його посадовою особою, якщо уповноваженим органом було прийнято рішення про відмову в його погодженні.

Однак, в порушення процедури прийняття та вимог статті 25 Закону про регуляторну політику, було схвалено вищезазначений наказ.

Водночас, наказом, серед іншого, запроваджено обов'язок для суб'єктів господарювання, незалежно від їх форми власності, що провадять діяльність у сферах експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, технічного огляду машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки бути акредитованими національним органом України з акредитації як органи з інспектування, що здійснюють інспектування як третя сторона.

Відповідно до статті 21 Закону України «Про охорону праці» роботодавець повинен одержати дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (далі - дозвіл).

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, видає дозволи на безоплатній основі на підставі висновку експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання, проведеної експертно-технічними центрами, які належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, або незалежними експертними організаціями, які забезпечують науково-технічну підтримку державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці.

При цьому ні Законом України «Про охорону праці», ні Порядком видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107, не передбачено обов'язкової акредитації відповідних експертних організацій.

Крім того, статтею 5 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» передбачено основні принципи діяльності з акредитації, зокрема принцип добровільності акредитації. Тому положення наказу щодо обов'язкового проходження суб'єктами господарювання акредитації суперечать Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», оскільки порушує один з основних принципів на яких базується діяльність з акредитації.

Враховуючи зазначене, наказ не відповідає вимогам чинного законодавства.

До того ж, механізм державного регулювання, який запроваджено введенням в дію зазначеного наказу створює штучні обмеження у сфері проведення технічного огляду устаткування та експертного обстеження шляхом затвердження непередбачених чинним законодавством вимог до суб'єктів господарювання, що тягнуть за собою адміністративне навантаження та невиправдані витрати коштів суб'єктів господарювання для впровадження відповідного регулювання.

Також, вимоги, затверджені наказом, не узгоджуються з частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України відповідно до якої, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством України. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

У свою чергу, відповідно до статті 10 Закону про регуляторну політику стосовно кожного регуляторного акта послідовно здійснюються базове, повторне та періодичне відстеження його результативності, а отже стосовно цього наказу мають та мали здійснюватися заходи з відстеження його результативності.

Варто зазначити, що Держпраці не провела відстеження результативності наказу в порушення вимог Закону про регуляторну політику.

Враховуючи вищевикладене, за результатами здійсненої експертизи регуляторного акта ДРС виявлено в регуляторному акті та в діях Держпраці, порушення вимог статей 4, 5, 8-10 Закону про регуляторну політику.

Керуючись частиною третьою статті 27 Закону Державна регуляторна служба України

вирішила:

запропонувати Міністерству економіки України визнати таким, що втратив чинність наказ Міністерства економіки України від 27.11.2023 № 17954 «Про затвердження Вимог до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, проводити (проводять) технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 15.01.2024 за № 76/41421.

Рішення Державної регуляторної служби України щодо усунення порушень принципів державної регуляторної політики підлягає виконанню у порядку, визначеному статтею 28 Закону, у двомісячний строк з дня прийняття такого рішення.

Виконання такого рішення передбачає підготовку проєкту акта про визнання таким, що втратив чинність наказу Міністерства економіки України від 27.11.2023 № 17954 «Про затвердження Вимог до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, проводити (проводять) технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 15.01.2024 за № 76/41421, та подання не пізніше одного робочого дня до закінчення строку виконання відповідного рішення до уповноваженого органу копії акта про визнання таким, що втратив чинність, цього регуляторного акта.

У разі невиконання рішення уповноваженого органу про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики або неоскарження цього рішення органом виконавчої влади протягом встановленого в Законі строку, дія регуляторного акта або окремих його положень, щодо яких було прийнято відповідне рішення, зупиняється наступного дня з дня закінчення строку для виконання такого рішення.

Подання скарги щодо рішення уповноваженого органу не зупиняє дії цього рішення.

Керівник регуляторного органу, посадові особи регуляторного органу, а також керівники структурних підрозділів регуляторного органу чи посадові особи регуляторного органу, на які покладено реалізацію окремих повноважень щодо здійснення регуляторної діяльності, несуть відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері державної регуляторної політики у порядку, встановленому законом.

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР